

INFORMACJA

z wykonanego zadania na rzecz postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej

zrealizowanego na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 18/2018, znak: ŻW.eoz.862.14.2.2018.ek, z dnia 19 kwietnia 2018 r. wydanej na podstawie § 2 ust. 1 i ust. 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170 i z 2016 r. poz. 1614 z późn. zm.).

1. INFORMACJE OGÓLNE

Tytuł zadania: „Analiza bioróżnorodności hodowlanych królików popielniańskich białych na podstawie cech fenotypowych i użytkowych, na przykładzie populacji nie większej niż 350 sztuk tych królików”

Lp. 2 w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170 i z 2016 r. poz.1614 z późn. zm.)
--

Okres realizacji: 2018 r.

Króliki popielniańskie białe są hodowane w Polsce od 1964 r. i jest to jedyna zachowana w kraju rodzima rasa tych zwierząt. Utrzymanie jej wydaje się celowe ze względu na wysoką płodność i plenność oraz bardzo dobre cechy adaptacyjne do mniej korzystnych warunków środowiskowych.

W 2018 r. badania prowadzono w siedmiu stadach hodowlanych utrzymywanych na terenie Polski, w 6 województwach: woj. podlaskie - Augustów, woj. wielkopolskie - Latowice-Kęszyce, woj. mazowieckie - Jastrzębiec, woj. śląskie - Ruda, woj. małopolskie – Aleksandrowice i Polanka oraz w woj. podkarpackie - Chorzelów (rys 1).

Rys 1. Rozmieszczenie stad hodowlanych królików popielniańskich białych

Badaniami objęto samice stada podstawowego i młodzież urodzoną w 2018 r. Stada w których prowadzono badania różniły się między sobą: wielkością stada podstawowego - od 15 do 208 samic, systemem utrzymania - budynki inwentarskie dogrzewane, budynki inwentarskie nieogrzewane, klatki i kojce wolnostojące na powietrzu, systemem żywienia - pełnoporcjowa mieszanka granulowana, pasze gospodarskie lub system mieszany.

Zwierzęta utrzymywane były w różnego typu klatkach: kojce ściółkowe, kojce rusztowe

beźściółkowe, kojce betonowe wkopane do $\frac{1}{2}$ wysokości w ziemię, klatki z siatki metalowej jednopoziomowe i dwupoziomowe, klatki z prętów metalowych rusztowe, klatki drewniane ściółkowe, jedno i dwukondygnacyjne, zadaszone, kojce betonowe z ogrodzonym wybiegiem.

Średnia ocena pokroju samic stada podstawowego przeprowadzona w miesiącach od marca do kwietnia 2018 r. mieściła się w granicach od 93,6 do 95,9 punktów. Młode króliczka oceniane były w późniejszych miesiącach (sierpień – listopad), a średnia ocena mieściła się w granicach od 94,2 do 95,1. Najwyższą średnią uzyskały zarówno królice jak i młodzież pochodząca ze stada w Jastrzębcu (95,9 i 95,1 pkt.). Średnia dla wszystkich ocenianych stad wyniosła: dla samic stada podstawowego 94,71 pkt., dla młodzieży 94,55 pkt.

Średni wiek samic w dniu pierwszego pokrycia w 2018 r. wahał się w badanych stadach od 5,5 miesiąca do 23,2 miesiąca życia. Z 350 ocenianych w 2018 r. sztuk 332 wykociły się przynajmniej raz, 18 nie dało żadnego miotu mimo kilkakrotnych prób krycia. W sumie we wszystkich stadach w pierwszym miocie samic urodziło się 2486 królicząt, z czego odchowano 2229 szt. W dwóch stadach (Chorzeliów i Jastrzębiec) średnia ilość urodzonych królicząt w miocie przekroczyła 7 sztuk i wynosiła odpowiednio 7,53 i 7,27, w pozostałych mieściła się w granicach od 5,65- 6,65.

W pięciu fermach (Aleksandrowice, Jastrzębiec, Polanka, Latowice-Kęszyce, Rudy) drugi raz wykociło się 71 samic, co stanowi 19,9% wszystkich ocenianych zwierząt, urodziły one łącznie 493 szt. potomstwa, odchowując 353 szt. Liczebność miotów była niższa niż w pierwszym miocie i wahała się w granicach od 4,85 do 7,14 sztuk. Odchowano średnio od 2,95 do 6,43 króliczka, przy czym w fermie w Rudach w drugim miocie żadna z samic nie odchowwała młodych.

W dwóch fermach w Polance i w Jastrzębcu po 5 samic wydało swoje trzecie mioty. Łącznie urodziły one 56 królicząt z czego odchowwały 50 sztuk potomstwa. Średnia liczba urodzonych królicząt wyniosła w Jastrzębcu 5,8 sztuk, natomiast w Polance 5,4 sztuki odchowując odpowiednio 5,6 i 4,4 szt.

Dzieląc stada w zależności od warunków utrzymania i żywienia najwyższą masę ciała w 35 dniu życia, uzyskały zwierzęta urodzone w stadach utrzymywanych w budynkach dogrzewanych, żywione pełnoporcjową mieszanką granulowaną (657,0). W 90 dniu życia króliczeta z pierwszej grupy gospodarstw uzyskały średnią masę ciała 2535,1 g. Zwierzęta żywione systemem mieszanym i paszami gospodarskimi potrzebowały o około 30 dni więcej, aby uzyskać końcową masę ciała porównywalną do żywionych pełnoporcjową mieszanką granulowaną.

Uzyskane w 2018 r. wyniki badań, wskazują, że króliki popielniańskiej białe są dobrze przystosowane zarówno do chowu w klatkach i kojcach na wolnym powietrzu (chów przydomowy), a więc do mniej korzystnych warunków środowiskowych, jak i w pomieszczeniach zamkniętych niedogrzewanych i dogrzewanych.

Uzyskane wyniki wskazują jednak, że możliwa jest dalsza poprawa zarówno cech fenotypowych jak i reprodukcyjnych. Koniecznym będzie zwracanie większej uwagi na to, aby osobniki, które pozostają do dalszej hodowli posiadały jak najwięcej cech zbliżonych do ideału. Dlatego też kolejne prace dotyczyć będą zwiększenia liczby wykotów w ciągu roku oraz ilości urodzonych i odchowanych królicząt w miocie. Zmniejszenie upadków młodych możliwe będzie poprzez rygorystyczne przestrzeganie zasad profilaktyki weterynaryjnej oraz poprawę warunków utrzymania i żywienia. W przypadku królików żywionych paszami gospodarskimi lub systemem mieszanym konieczne wydają się prace nad lepszym zbilansowaniem dawek pokarmowych, co może wpłynąć na wyższe przyrosty zwierząt przy lepszym wykorzystaniu paszy.

W związku z powyższym konieczne jest, kontynuowanie badań w tych stadach, co pozwoli na sprawdzenie czy założone cele mogą zostać zrealizowane.